VIII. évfolyam. Csik-Szereda, 1896. május 27. 22. szám.

Szerkesztőségi iroda: Csik-Szereda Györgyjakab Márton könyvkereskedése, hová lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési pénzek és hirdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. (Külföldre) 6 frt. Félévre . . 2 frt. Negyedévre . . 1 frt. Egyes lap ára 10 kr.

Hirdetési díjak a legolcsóbban számittatnak. Bélyegdijért külön minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttéri czikkek soronként 10 krért közöltetnek.

Ezredéves ünnepélyek.

Hálás köszönetet mondunk lapunk mindazon barátainak, munkatársainak és vármegyénk távol élő szülötteinek, kik emléksoraikkal lapunk ünnepi mult számát tartalmassá, érdekessé és valódi ünnepi tartalmuvá tenni szivesek voltak!

*

A folyó hó 16-iki ünnepi közgyülés alkalmával Mikó Bálint főispán urnak zsögödi lakásáról való meghivására a vármegye közgyülése által Becze Antal és Murányi Kálmán vezetése alatt ki voltak küldve: T. Nagy Imre, Mihály Ferencz, Éltes Zsigmond, dr. Fejér Antal, Fejér Sándor, Domokos János, Nagy Sándor, Györffy Ignácz, Lázár Domokos, dr. Molnár József, Pál Gábor, Bándi Vazul, Kőváry László, dr. Bocskor Béla, Pap Domokos, Éltes Elek, Nagy József, Bálint Lajos, Székely Endre, Rancz János, Lázár Menyhért, ifj. Molnár József, Nagy Tamás. Ezen küldötteken kivül pedig mindazok, kik a küldöttséghez csatlakozni kivántak. Itt fel kell jegyezzük, hogy a küldöttséghez a törvényhatósági bizottságnak jelen volt tagjai teljes számmal csatlakoztak s a Zsögödbe és onnan vissza kocsikon történt diszvonulás az ünnepély egyik legszebb részét képezte. — Mikó Bálint, Becze Antal és Lázár Menyhért szép négyes fogatokon, a többi résztvevők csinos kettős fogatokon érkeztek a megyeház elé, hol tenger nép özönlötte el a tért. Szeredának Zsögöd felöli utczáin a házak ablakai szőnyegekkel voltak feldiszitve. Zsögödben Murányi Kálmán főesperes tartotta főispán urhoz a meghivó beszédet. A megyeház előtt leszálván a kocsikról, a menet pár perczig a kapu előtt megállott, mig a vár fokán felállitott fényiró gép pillanatnyi felvételt eszközölt.

Főispán ur Zrinyi szabásu biborvörös diszruhát viselt, melyben valódi festői alak volt. A törvényhatósági bizottság tagjai közül is többen diszruhában vettek részt az ünnepélyeken. Becze Antal, Mihály Ferencz, Éltes Elek, dr. Bocskor Béla, T. Nagy Imre és Nagy Sándor asztrakán prémes mentével és kalpaggal egyszerü magyar fekete diszruhát, Lázár Menyhért fekete asztrakán prémes mentét és kalpagot ezüst csatokkal és kövekkel, kék attilát és piros nadrágot viselt. A közönség ritka érdeklődéssel nézte a diszruhásokat, sok helyen meg is éljenezte öket, mert nálunk ez ritkaság számba megy.

A diszmenetet megnyitó lovas banderiumban részt vettek: Biró Lajos, Keresztes János, Orbán József, Gere János, Dávid Gyula, Biró Albert, Rancz Antal, Pál Sándor, Biró Dénes, Toth János, Gáspár József, Jakab Ferencz, Dávid János, Konczság Károly, Török János, Erős Ferencz, Salló Ignácz és Kedves Ferencz.

Gyönyörü látványt nyujtott a megyeházából a róm. kath. templomba és onnan vissza gyalog vonuló menet, elöl a lovas bandériummal, utána a csiksomlyói és szeredai tanuló-ifjusággal nemzeti zászlók alatt. A tanuló-ifjuság után Kovács János és Hajnód József felváltva vitték a vármegye kékpiros szinü, egészen uj zászlóját, melyet Csik-Szereda és Gyergyó Szentmiklós hölgyei oly remekül készitettek el, hogy a ráforditott munka és maga a zászló is egy egész vagyont ér meg. Ez a zászló egy valódi müremek emlékét fogja képezni a vármegyének s méltó, hogy majdan a későbbi ezredévek unokái ereklyeként őrizzék meg annak foszlányait is. A zászló egyik oldalára Csikmegye czimerét himezték a csiki hölgyek, a másik oldalára pedig az ország czimerét a gyergyóiak. A kék és piros szallagokon arany himzéssel ezen felirat áll: „Hazánk ezredéves ünnepélyére, örök emlékül himezték Csikmegye leányai."

A templomban Murányi Kálmán felcsik-kerületi főesperes mondott csendes misét Antal József, Rancz János és Domokos János segédlete mellett, a khorusban pedig a csikszeredai ifjuság énekelt gyönyörü négyes karokat Sprencz György vezetése mellett. Méltó köszönet illeti ugy lelkes ifjuságot, mely buzgó közremüködésével emelte az ünnepi ájtatosságot, de különösen a karvezetőjét Sprencz Györgyöt, ki azokat a gyönyörü karénekeket betanitotta.

Mise végével a menet ujra visszatért a megyeházához, hol az ünnepi gyülés vette kezdetét.

A gyülés lefolyásáról lapunk ünnepi számában tudositottunk.

Gyülés végével a „Csillag" vendéglőben 200 teritékü bankett volt, melyen nemcsak a törvényhatósági bizottság tagjai, hanem általában Csik-Szereda és vidéke intelligens közönsége részt vett. Szép volt a folyó vasutépitkezés állami és vállalati hivatalnokaitól, hogy ugy az ünnepélyeken, mint a banketten oly nagy számmal részt vettek.

A banketten az első felköszöntőt Mikó Bálint főispán ur mondotta, melyről már megemlékeztünk.

Utána Becze Antal alispán szólalt fel s Csikvármegye székely törvényhatósága nevében, a székely nemzet történeti multjáról vett vissza emlékezések és történelmi igazságok méltatása mellett a magyar nemzetet köszöntötte fel.

Baktsi Gáspár a magyar kormányt s annak vármegyénkben képviselőjét, vármegyénk szeretett főispánját Mikó Bálint ő méltóságát köszöntötte fel. A felköszöntő után oly hosszantartó és megujuló éljenzés következett, hogy perczek multak bele, mig az éljenzésnek vége szakadt.

Pál Gábor Csikvármegye közönségét s annak élén Becze Antal alispánt köszöntötte fel. Csinos beszédében méltatta a vármegye törvényhatóságát, mint az alkotmány védbástyáját s jól érvelt azon felfogásokkal szemben, melyek a vármegye függetlenségét és autonomiáját a tisztviselők kinevezésétől félték. Szépen és találóan méltatta alispánunk érdemeit. Beszéde végével ujból megeredt az éljenzés és taps, mely az alispánnak szólott s mely alig akart szünni.

Ezzel a hivatalos felköszöntőknek s az ebédnek is vége volt. A közönség egy része eltávozott. Az ott maradottak még jó sokáig mulattak zeneszó mellett.

Este a város minden ablaka ki volt világitva.

Gyergyó-Szentmiklóson.

Azon mindent átható, szivből jövő lelkesültség, mit a fővárosban ezer éves fennállásunk emlékére rendezett ünnepségek, minden igaz magyar szivében keltettett, városunkat sem hagyta érintetlenül. A lakosság minden rétege együttes erővel, vállvetve mindent megtett, hogy e nevezetes ünnepet nagy jelentőségéhez méltóképen ülje meg.

Már 9-én este kezdetét vették az ezredéves ünnepségek. Alig hangzott el az esteli harangszónak mélabus, most ünnepélyesnek tetsző utolsó kongása, a vásártéren megdördültek a taraczkok. E jelre egyszerre kigyult a város főutczáinak minden ablaka. A piaczon megszólalt a zeneszó, huzván „Isten áld meg a magyart." A már nagy számmal összegyült közönség kalaplevéve hallgatta a magyarok e legszivből jövő fohászát.

Körülbelül kilencz óra tájt, mire már hatalmas tömeg hullámzott a téren, egy röppenttyü jelezte a tüzi játék kezdetét, mit Vischer Nándor 1848—49. ny. honv. főhadnagy rendezett s mely daczára a szélnek, szép eredménynyel végződött. A néző tömeg minden egyes pontnál hangos tetszésének adott kifejezést, némely szebb darabnál hallható volt a bámulat zugása. Jól megérdemelt tetszést aratott a szélmalom, melynek szárnyai káprázatos szinváltozatokban szórták szét a tüzet, ugyszintén a szökőkut, nemsokára egy óriási csillag, de legnagyobb sikert aratott a kettős kereszt a három halommal való megjelenése, mely valóban meglepő szép látványul szolgált a szemlélőnek. Befejezésül egy allegorikus képlet volt czimerrel és királyi jelvényekkel s ezredéves vonatkozásu felirattal. Még egy pár röppenttyü szállt fel a magasba s a tömeg Rákóczy-induló hangjai mellett elégülten oszlott szét.

Más nap alig hajnalott, már is eldördültek a taraczkok, jelezvén a nagy ébredőt, kezdetét azon napnak, melyen minden hazafinak megdobban a szive, hálatelt lélekkel emeli fel tekintetét a magyarok Istenéhez, hogy azon magas kegy jutott osztályrészéül, miszerint élő tanuja lehetett a magyarok ezer éves életének, s örvendhetett annak emlékére rendezett örömünnepeken. A zene hazafias dalokat játszva járta be a főbb utczákat. Hat óra után mintegy 50 tagból álló lovas banderium vonult ki a főtérről a határbejárásra. Mint a gondolat tüntek el a porban s sokáig látszott a zászlók élénk szine a mint a lovasok után uszott a levegőben. Kilencz órára tértek vissza a lovasok, kiket a nép örömrivalgással fogadott. A város lobogódiszbe volt öltözve, szinte minden házon látható volt a három szin. Nemsokára összegyültek a testületek a község házánál, honnan impozáns menetben indultak fel az Isten házába. A menetet a tűzoltóság nyitotta meg, mely a rendfentartást is végezte, ezt követték a csendőrség, pénzügyőrség, az ipartestület három lobogóval, a kereskedők, a dalegylet lobogájával, a képviselő-testület, hivatalok, végül a hivalnokok s a társadalomnak intelligens eleme. A menetet a bandérium fejezte be. Az isteni tisztelet után ugyanazon rendben a főtérre vonult, hol a képviselő-testület tagjai az előre e czélra felállitott emelvényre sietett, s elhelyezkedés után a disz-ülés kezdetét vette. Az ülést Simon Balázs főbiró nyitotta meg, ügyesen körvonalozva az ünnepély fontosságát, utalva azon magasztos kötelességre, melylyel minden magyar ember hazája iránt tartozik. Ezután Ferenczy Károly esperes-plebános alkalmi beszéde következett, melyben a hallgatóságnak, a nemzet életéből részletes történelmi áttekintést nyujtott. Lázár Menyhért ügyvéd az ezredéves ünnepélynek jegyzőkönyvileg leendő megörökitése iránt tett inditványt, javasolván továbbá a község házába márványtábla beillesztését, ezredévre vonatkozó felirat———tal, mit a képviselő-testület egyhangu lelkesedéssel el is fogadott. A disz-ülés befejeztetvén, s felhangzott a dalegylet „Himnusz"-a. Ezután Simon Ádám szavalt egy alkalmi költeményt, a közönség nagy megelégedésére. Utána a háromszinü lepellel leborított asztalkához Csergő Gyula jegyző lépett magyar ruhában, hazafias beszédet tartván a néphez. Ünnepélyes hangon kezdé, mondván: „A honszeretet igaz lelkesedésével hirdetem önöknek, hogy nagy fenséges magasztos ünnepet ülünk!" Rövid magyaros zamatu beszédére a nép nevében Márton Lajos, a bandérium egyik vezetője válaszolt. A „Szózat" éneklése fejezte be a délelőtti ünnepélyt, mit a dalegylet a tőle szokásos szabályossággal énekelt Innen kivonult a közönség a külső vásártérre, a népünnepély szinhelyére. Itt óriási néptömeg gyült össze s nagy bámulattal nézték az ökörsütést. Sok bámulója akadt a hat ökör által vontatott pálinkás hordónak is. Az örök és a szekér virágokkal és kis háromszinü lobogókkal volt feldiszitve, maga a hordó szintén nemzeti szinü, előlapján a magyar czimerrel. Ezen hordó tartalmazta azon 700 liter pálinkát, mit Cziffra Mihály kereskedő a népnek fel jánlott. Hozzájárultak a népnek szánt ajándékokhoz még Vákárfivérek 300 liter borral és Romfeld János 250 l. sörrel. Fél mázsa szalonnát és 200 drb kenyeret a község bocsátott az ünneplők rendelkezésére. A tér közepére felállitott emelvényen az intelligens osztály foglalt helyet, gyönyörködve a feltáruló és minden perczben változatos képekben. Volt versenyfutás, ugrás, lepényevés, páros- és magántáncz. A jutalmak kiosztása után a látogató közönség eloszlott s a magára maradt nép tovább mulatott.

Este 135 teritékü bankett volt, hol nem hiányoztak a jobbnál jobb pohárköszöntők. A mulatság reggelig tartott. *L. V.*

Csik-Somlyón.

A csiksomlyói róm. kath. tanitó-képezde ifjusága, kikhez a szerzetesek vezetése alatti elemi iskola növendékei is csatlakoztak, e hó 21-én fényes, és igen sikerült ezredéves emlékünnepet ült a képezdei épület háta megett lévő kertben. Az ünnepi programm délelőtt a szerzet nagy templomában tartott hálaadó isteni tisztelettel vette kezdetét, s folytatást nyert délután 3 órától 5-ig a jelzett kertben, melyet helybeli és vidéki diszes közönség töltött be, s melyen a gimnázium tanári kara testületileg vett részt a felgimnázium ifjusággal együtt.

A Hymnusz eléneklése után Földes József képezdei igazgató lépett az emelvényre s ezen mottoval: „Illik nekünk most vigadni" remek alkalmi beszédet tartott, mely talpra ragadta a hallgatóságot és számosan siettek a hazafias, szép beszédért gratulálni. (A beszédet lapunk is közölni fogja)

Jól sikerült szavalatokat tartottak Simon Lőrincz, Éltes Lajos, Gál Endre, Bakó Károly képezdei és Csáki Béni IV-ik elemi iskolai növendék. Közbe-közbe régi népdal egyvelegeket és székely népénekeket dalolt négyes karban az ifjuság P. Tima Dénes ének-tanár vezetése alatt, miért ugy a vezető, mint az éneklő ifjuság zajos óváczióban részesittetett. Szolót énekelt Petres Gyula, Lakatos Izra tanár czimbalom kisérete mellett és duettet Náni Antal s Fancsali Aron harmonium mellett. Magyarország térképénél beszédet mondott két elemi iskolai tanuló, kiknek bátor és ügyes előadása nem csak kitüntető elismerésben részesült, hanem egyuttal tanitójuk Kovács Gergely áldozárnak is dicséretére vált.

Az ünnepély a Rákóczi-induló és Szózat eléneklésével ért véget, mely változatosságával és lélekemelő részleteivel méltán sorakozott a gimnázium hasonló ünnepélye mellé.

Ezután a fiatalság a gyepen tánczra pendenült s egész animoval rugta a csárdást sötétig a kertben, s aztán éjtélig a képezde egyik tágasabb szobájában.

A gyergyói róm. kath. tanitó-egylet ünnepe.

Ezred éves multunk örömsugarai tündököltek Gyergyó bérczei között; ezredéves multunk szelleme hatólta át a gyergyói róm. kath. tanitótestületet akkor, midőn ősi időktől napjainkig kidomborodó hol dicsőségtől, hol szomoruságtól átlengett idők emlékét ujitá fel lelkében. Öröm betükkel örökitse meg május 4-dikét Gyergyó Kliója.

A büszke öntudat zászlójául tekinthető azon fényesen sikerült diszközgyülés, melyet a gyergyói róm. kath. taniitóegyesület e napon rendezett Gy.-Szt.-Miklóson a községház szépen diszitett termében.

Illő és helyén volt, hogy e tekintélyes, az ő szellemi nymbusával tündöklő tantestület kikérje magának azon tért, mely őt méltán megilleti s magát a gyergyói közönségnek bemutassa. Nem is engedé, hogy nyom nélkül tünjék felette lealkonyodott ezer év vissza verődött sugara. Mint egy fényes gárda, ugy jelent meg e testület e napon, szemeiből csillámlott az öröm fénye, hogy eljutbatott azon ezer éves métához, melynek ők alapvető fundamentumát szolgáltatták, nemzetünk kulturális érdekeinek felépitésében pedig a legfőbb szerepet vivták ki maguknak. Örökös gloria kisérje e mindnyájunkra oly mély benyomást gyakorló fényes napért azok rendezőit és szereplőit, diadalkoszoru lengjen feléjök, hogy nem engedék e napot szappanbuborék gyanánt eltünni.

Valóban a leikesedés szent tüzétől buzditva jelentünk meg az ünnepélyen. Már reggel tarczkok zugása hirdeti az ünnepély fontotosságát, a járókelők arczáról mintegy lesugárzott az ezredév titkozatos magasztossága. Az egyesület tagjai reggel ½9 órakor kezdettek gyülekezni a polgári fiuiskolánál, honnan a menetet nemzeti zászlok- és kokárdákkal ékitett diszmagyarba öltözött leventék nyiták meg. Templomba vonultunk hálát adni Istennek a multért, jövőre pedig terjesszi ki a nemzet fejére a olajágát. Az ünnepélyes szent misét nagys. és főt. Both Ferencz cz. kanonok, szárhegyi plebános celebrálálta, mely alatt az egyesület daloskőre énekelte az oly mesteri kezek alatt minő a Barabás Raymundé betanul s ez alkalomra szánt énekeket. Mise után mindnyájan a községházának nagy termébe vonultunk. Meleg szavakkal üdvözölte az egyesületet a főbejáratánál a község nevében a főbirót. Mindig meleg rokonszenvel viseltetett — ugy mond — Gyergyó-Szent-Miklós községe az egyesület minden tagja iránt s most is csak örvendeni tud, hogy keblökre ölelhetik. Erre az egyesületi elnök megköszönve a szives fogadtatást, kezdetét vette az ünnepély. Miután a dalkör a nemzeti imát elénekelte, a mindenki által tisztelt és közbecsülésben álló érdemes egyesületi elnök Vértes Lajos tartá megnyitó beszédét. Átszellemültünk felmelegettünk, fensőbb regiókba képzeltük magunkat ezen szépen átgondolt, eszmékben gazdag beszéd behatása alatt. Nagyon szépen fejtegeté az ezredéves ünnep fontosságát, nemzetünk küzdelmes életét, honszerelmet öntve szivünkbe, az ősök nemes példáját tárva lelki szemeink elé, lángoló szeretetet azon haza iránt, melyet az ősök vére s nemzeti tradicziónk megszenteltek, melyet apáink oltárul emeltek Istennek, mely diadalainkat, örömünket, gyászainkat, gyermekkori emlékeinket, testvéreinket, barátainkat egyesiti magába, szeretni első és legfőbb kötelesség. A honszeretet volt azon szirt, melyet hazánk egy ezer éven keresztül fennállott, ezen fog egy második évezred felépülni.

Az általános ohajnak adott kifejezést Kálmán István egyesületi tag azon inditványával, melyet e remek beszéd visszhangja kelte keblünkben. — Ugyanis határozattá lőn emelve, hogy a honfoglalás ezer éves ünnepét jegyzőkönyvében megörökiti, hogy az egyesület minden tagja örömtől áthatva vesz részt a nemzeti ünnepen, hogy hálát ad Istennek azon kegyelméért, melylyel hazánkat megvédte, hogy reménytelt szivvel esedezik Magyarország Védő asszonyához jövendő boldogságáért, hogy a népnevelők s az egyesület valamennyi tagjaira az ég Ura áldását esdje ki. Majd Taschek Gyula inditványa fog adtatik el általános helyeslással, miszerint a püspök és a vallás- és közoktatási miniszter urak Ő Excellenczijának üdvözlő távirat küldessék. Ezen hódolatot kifejező táviratok után Miklós Kata tanitónő k. a. tartá meg szavalatát. E nagy hatást elért szavalatot méltán illette meg azon tapsvihar, mely az ily, e téren is jártas honleány általános képzettségének, jártasságának fő signaturáját képezi.

Az elevenség, a költemény előadásában való könnyedség s a hallgatóságra gyakorolt közvetlenség nagyon is meggyőzött bennünköt arról, hogy Miklós Kata k. a. mesterileg tudja előadni a költeményeket. A Hymnus eléneklés után Olajos Farkas egyesületi főjegyző tartotta meg alkalmi, történelmi felolvasását. E mély, sokoldalu ismeretek tanujelét bizonyitó értekezés nagy kiterjedelme daczára is nemcsak folytonos éberségben tartotta a közönséget, s bilincselte le tudományos fejtegetése által annak figyelmét, hanem igen élék szinekkel festette az egyes időszakokban kiemelkedő főbb motivumokat, figyelembe véve a történelmünkben felmerülő különböző viszonyokat, megvilágitva a főbb uralkodók eljárási módját, azok irányát, világos tollával nagyon hüen ecsetelte a tényleges helyzetet, ujabb korunkban pedig a 48 as időket élénk szinekkel festette. Tárgya beosztása, anyaga, menyisége, feldolgozása, objektivitása,, kompozicziója folytán méltán arathatta azon közelismerést, mellyel mindnyájan oly örömest adózunk.

A közönség meleg érdeklődése közt szavalt Todor Antal egyesületi tag. A lelkesültség s tüz által, melyet a darab előadásában mindvégig megtarta, felébresztő bennünk az apáinktól átörökölt, ezer év vérzivatarja közt sem meg nem szünő ősi szellemet. Utána Józsa Sándor alelnök tartá meg alkalmi beszédét „A tanitó a jövő ezredévben" czimen. A tanitó hivatását szellemes értekezése teljesen megvilágitotta, jövőre vonatkozólag pedig kijelölte azon irányelveket, melyek mind a paedagogia, mind a társadalom terén megvalósitandók lesznek a nemzeti kultura művelőitől. A szép hatást elért beszéd után a dalkör a „Szózatot" énekelte el.

Végre az elnök megköszönve a meleg érdeklődést, melyet a tanitó-egylet diszgyülése iránt tanusitottak, bezáró beszédében ujra kérte és buzditotta a jelenlevőket, hogy őrizzék szivökben, táplálják lelkükben azon szent eszméket, melyek a jelen alkalommal ezer éves fennállásunk oltárának zsámolya előtt, mind megannyi hálaénekek elhangzának.

Gyülés után 124 teritékü közebéd volt a Laurenczy-féle vendéglőben, melyen, miként a gyülésen, több vidéki és helybeli részt vett. Örvendetes tudomásul vétetett, hogy az egyesület tagjai közé lépett alapitó tagnak Vákár Lukács kereskedő, Ferenczy István gazdatiszt, pártoló tagnak Csibi Tamás p. ü. biztos urak, kiket nemes elhatározásukért és az egylet iránt tanusitott pártfogásukért általánosan megéljenczek.

A bankett diszét emelte a hölgyek jelenléte, kik részint az egylet tagjai, részint pedig vendégek voltak. A hangulat ünnepies volt és mégis kedves vidámság lengte át. Mindkettőhöz hozzájárultak az ünnep keretébe illő, formai és tartalmi tekintetben kiváló ünnepi pohárköszöntések, melyek a gyülés szellemi élvezetének folytatásai voltak. Igy Ferenczy K. esperes a hazáér, Both F. kanonok a pápa és királyért emeltek poharat magasztos eszmekben gazdag szavak kiséretében Kuncz K. a püspökről; az elnök pedig dr. Vlassics Gy. közoktatásügyi miniszterről emlékezett meg hasásos szép beszédben, melyeket aztán még több jóizü, egyleti családias jellegü pohárköszöntések követtek, felváltva jó zene és vig dalok által.

P.

Csik-Szenttamáson.

Az ezredéves ünnepélyt f. hó 10-én tartatott meg. Délelőtt a község elöljárósága, az iskolás gyermekek a község főbb utczáit zeneszó mellett bejárták. A gyermekek közben-közben hazafias dalokat énekeltek. Azután a templomba vonultak csatlakozva a képviselőtestület tagjaihoz. Szent mise előtt ftdő Fejér Endre remek beszédet tartott az ünnepély magasztosságáról. A beszédet Te Deum és a szent mise követte. Délután a község. ház előtti téren Ágoston József kvjző lelkesült beszédben ecsetelte az ünnepély jelentőségét, majd utána az ünnepi beszéd tartására felkért Ferencz János tanitó mondta el beszédét. Közben az iskolás gyermekek énekelték a Hymnuszt. Azután a nép itallal láttatott el. Mindezeket bezárta a táncz, melybe ugy az ifjak, mint korosabbak részt vettek.

Gyimesben.

Csik-Gyimes község hazafias határszéli lakossága szeretett hazánk ezer éves fennállásának évfordulóját, szintén a legnagyobb lelkesedéssel, tőle kitelhető fénynyel ünnepelte meg f. év május hó 9. és 10-én és pedig a következő programmal:

Május hó 9-én a községi iskola tankötelés növendékei délelőtt isteni tiszteletet hallgattak, isteni tisztelet után az iskola helyiségben, a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter által kiadott programm szerinti ünnepélyt tartották meg a szülők jelenlétében; d. u. 3 órakor pedig a millenniumi emlékfák ültetését végezték a helybeli m. kir. államvasutak osztálymérnöki hivatala körüli kertben. A fák ültetése után az összes iskolás gyermekeket megvendégelte Keller Arnold m. kir. államvasuti osztálymérnök. Tisztelet nevének ezen igazán nemes és hazafias tettéért. Vendégség után a gyermekek hazafias dalokat énekeltek tanitójuk Éltes András vezetése mellett.

Május hó 9-én este pedig a község lakossága általános kivilágitást rendezett. Nagyon szépen világitottak a m. kir. államvasutak és a vasuti vállalat osztálymérnöki hivatalán, a m. kir. vámhivatal, m. kir. pénzügyőrség stb.

Május hó 10-én az összes lakosság vallás és nemzetiségi különbség nélkül impozáns tömegben gyülekeztek össze a m. kir. államvasutak osztálymérnöki hivatala előtt. Innen nemzeti szinü zászlók és zeneszó mellett, az összes itt lévő mérnök- és tisztviselői kar, valamint a csendőrség és pénzügyőrség és a lakosság szine-java bevonult a róm. kath templomba hálaadó isteni tisztelet hallgatásra, hol Boér János plebános egy igazán lélekemelő hazafias beszédet tartott a zsufolásig megtelt Isten házában.

Isteni tisztelet után az egész közönség visszavonult az ünnepély szinhelyére, hol Vass István ecsetelte az ezer éves ünnepünk czélját és jelentőségét.

Ezután pedig Albert Márta, Éltes Anna és Deáky Géza tartottak hazafias szavalatokat; végül pedig az erre az alkalomra alakult énekkar énekelte el a Hymnuszt és szózatot. Ezzel befejeződött az ünnepély fórésze. Délután megkezdődött a táncz és mulatás, mely a legnagyobb vigsággal és örömmel folyt.

Az ünnepély költségei közadakozás utján begyült pénzből fedeztettek. A fennmaradt 158 frt összeg pedig millenniumi alapitványul tétetett le a a községi iskolaszékhez azzal, hogy ezen összeg évi kamatai minden évben ezen nagy nap emlékére a legjobb tanulók megjutalmazására fordittassék. A millenniumi alapitványhoz hozzá járult a székely vasutak csikszereda-gyimesi vonalépitési fővállalat 50 frttal, az ezen vasut épitésénél alkalmazásban lévő mérnöki kar 21 tagja 58 frttal és a lakosság 140 tagja 50 frttal, ezen kivül utóbbiak a 68 frt 40 kr költség fedezéséhez szükséges összeget is adták. Névleg nem sorolom fel a nemes adakozókat, hisz annyian vannak, hogy ez külön ivre terjedne, tudja mindenki mit adott. — Fogadják egyenként mindannyian ezen lelkemelő hazafias és nemes adakozásukért a magyarok nagy asszonyának, s a népek nagy Istenének áldását és a rendező-bizottság mély köszönetét!

Éltes András,
tanitó.

Csik-Szentgyörgy és Bánkfalván.

Május 9-én a községi iskolánál, 17-én pedig a róm. kath. iskolánál jól betanult hazafias dalokat és szavalatokat lehetett hallani. 10-én Szentgyörgy község ünnepelt, ekkor tartatott a hálaadó isteni tisztelet, a melyen a plebános hazafias szép beszédet mondott, és a képviselő-testületek disz-gyülése. Bánkfalva község ünnepélyét 17-én a róm. kath. iskolával tartotta, sajnos hogy az idő nem kedvezett a mulatozó közönségnek. Az ünnepélyek költségeihez Imre Károly plb. községenkint 50—50 frttal járult hozzá. Csutak Bálint kereskedő a községi iskolás gyermekeknek egy kiló czukorkát ajándékozott, az iskola pénztára szintén négy kiló szent János kenyeret osztatott ki a községi iskolás gyermekek között.

Márton Károly,
tanitó.

Békásban.

Örömmel értesülünk, hogy az ezredéves orszos ünnepet a vegyes ajku társközségben is megtartják mégpedig a magyarok, románok, izraeliták testvéri egyetértése mellett. Az igaz és jó hazafi, beszéljen bármilyen nyelven, részt vesz a ha. mindnyájunk édes anyjának, nagy és magasztos ünnepében. Ehez van kötve az ország összes lakóinak sorsa nemcsak a multban, hanem a jövendőben is. Mindenki elmondhatja a költővel:" Itt élned halnod kell!" A ki tehát élvezi a haza jótéteményeit, kinek ez volt a bölcsője s ez lesz a sirja is, az ország ezer éves fennállásának ünnepében vegyen részt s ha az ünnepség oly testvéri egyetértéssel jó létre, mint Békásban, annak magasztosságát csak emeli. Békásban az ünnepélyek f. hó 24 és 25-én tartottak.

Csik-Szentimrén.

Az ünnepségek sorozata május 9-én kezdődött, mikor községünk kivilágitott ablakainak lobogó lángja hirdette a lakosság forró honszerelmét.

10-én és 17-én örömkönnyeket hullatva borultunk le az Ur előtt, hálát adandók, hogy Isten megengedé magyarnak születnünk, 17-én d. e. 9

Folytatás a mellékleten.

órakor a teljes számban egybegyült lakosság — a férfiak három szinü jelvényekkel — zászló alatt "Rákóczi induló"-val vonult a templomba a diszmagyarba öltözött Sándor Gergely k. biró vezetése mellett.

A templom igen, de az iskola nem volt képes befogadni a hallgatóságot. Mint bajdan Atilla és Árpád oly lelkesedéssel, karddal kezében oktatá meg népét Sándor Gergely k. biró az ezer évről azon szép beszédben, melylyel az ünnepélyt megnyitotta. Egymást követték a „Müsor“ többi pontjai nagy ünnephez méltó tudással, lelkesedéssel. Hatásos volt Sándor Gergely megnyitó beszéde, s Kóródy Mihály plebános felolvasása; de hogy Bálint Károly, Sándor József és Sándor Margit szavalata; Kóródy és Balló duett-je szintén szivekhez szólott: igazolja az a sok éljen és taps, melylyel őket megjutalmazták. Kóródy M. pleb. záró-szavait, melyben a dicső ősök nyomán haladni inté hiveit, követte a „szózat.“ Ezzel az ünnepély véget ért.

Délben 50 teritékü közebéd volt, mely alatt Kóródy M. pleb. felköszöntötte a király és hazát; Sándor Gergely biró a pápát és az erdélyi püspököt.

Ha a nagy ünnepre való tekintetből a k. biró és plebános egyetértő fáradozása kötelesség számba nem jöne: babér illetné meg őket; s ha Szt.-Imre tulajdonsága nem a fokozatos előhaladás és *előljárók iránti tisztelet volna*; a csend és szép rendért melyben az ünnepélyen részt vett elismeréssel adóznánk, de igy: csak örvendek, hogy: „nem fajult el a székely vér“ *K.*

Csik-Szentmártonon.

Hitközségünk r. k. elemi népiskolájában a milleniumi ünnepségek — a nagymélt. püspöki kar magas intézkedéséből kifolyólag — e hó 17-én lélekemelő módon tartatott meg.

Már reggel 8 órakor, 224 fiu- és leánytanuló gyült össze az egyik legtágasabb, képekkel és virágokkal feldiszitett tantermébe, hol előbb mindenik egy-egy emlékérmet, csokrot vagy jelvényt és emlékkönyvecskét kapott.

Miután a tanulók a „Kölcsei Hymnusz“-t elénekelték, nagys. és főt. Buzás Mihály cz. kanonok, mint elnök, egy szépen átgondolt és eszmékben gazdag beszéddel, melyben édes magyar hazánk ezer éves multját, s kath. egyházunknak az ország fennállhatására nagy befolyást gyakorló és soha elnem vitázható érdemeit fejtegeté, s ugy a tanulókat, mint a szépszámu közönséget Isten imádására, honszeretet és királyiránti tiszteletre buzditván, az ünnepélyt megnyitotta.

Most következett az ünnepélynek csaknem a legérdekesebb pontja, a tartós szörszövetből készült, nemzeti szinü iskolai zászló fölszentelése.

Kanonok ő nagysága mindenekelőtt kijelenté, hogy a zászlóanyai szép szerepet néhai derék fő-megyebirája Gábosi Ignácznak özvegye, szül. Nagy Borbára asszony, sziveskedett elvállalni, ki millenniumi emlékül a hitközség számadó gondnokának kezelése alá 50 frtot ajánl fel alapitvány kép, oly formán, hogy annak évenkinti kamatja az évzáró vizsgák alkalmával két fiu és két leány között, — kik ugy erkölcsi magaviselet mint szorgalomban leginkább kitünnek, — egyenlő arányban megosztassék. — Erre a zászlóanya megkoszoruzta a zászlót, kinek kanonok ő nagysága köszönetét nyilvánitá e valóban nemes és örök emlékül fenmaradó kegyes adományért. Minthogy erről addig ugyszólva mitsem tudott senki; annyira meglepte a közönséget, hogy többek szemében az öröm és hála gyöngyei ragyogtak. Isten tartsa meg a zászlóanyát s adjon még sok ily nemeslelkü nőt a hazának!

A zászló felszentelése után Péter József VI. oszt. tanuló — kezében a zászlóval — Pósa Lajosnak „A magyar zászló“ czimü költeményét elszavalta; minek végeztével a vezértanitó előmondása után az összes tanulók fogadalmat tettek, hogy „nemzeti zászlójukat mindig megbecsülik, illő tiszteletben tartják s ha majd szükség lenne rá a 2-ik ezer évben: ugy e lobogót, mint a drága hazánk megszentelt földjét — karjaikkal, vérükkel, sőt életükkel is bármikor megvédelmezik.“

Ezután már előre megállapitott müsor szerint — mi itt térkimélés tekintetéből nem közölhető — 9 fiu- és 9 leánytanuló felváltva — prózában és versben — előadást tartott és szavalt s az összes tanulók „Árpád apánk,“ „Kis honvéd dala,“ „Az én hazám“ czimü dalokat énekelték, — midőn elnök ő nagyságának bezáró beszéde és a „Szózat“ eléneklésével a szép iskolai ünnepély véget ért.

Innen a nemzeti zászlók alatt s a csekefalvi népzenekar indulója mellett, a templomba mentünk, hol „Te Deum“ és sz. mise volt, mialatt a tanulók énekeltek.

Délután már 2 ór. az indulásra készen volt a „Muzsák kedves serege“ a szentmártoni erdő szélén lévő „Csikiborá“-hoz.

A kivonulás a szülők és sok más érdeklődő kiséretében nagyon szép vala; de ép' midőn a czélponthoz érénk, hirtelen megeredtek az ég csatornái, s kénytelenek voltunk az éppen szerencsére utunkba eső malomhoz behuzódni, s itt bevárva az eső megszünését, viszszatértünk az iskolához, hol a gyermekmulatság folytatódott s alkonyatkor véget is ért.

Illő és igazságos hálával emlékezünk meg arról, hogy Csik-Szentmárton és Csekefalva közs. képviselőtestülete iskolai zászló, érmek, emlékkönyvecskék, zene és egyébkiadásokra a közs. pénztárából 80 frtot szavazott meg. Az ily nemes tett magában hordja a dicséretét.

B. J.

Gyergyó-Szárhegyen.

Folyó hó 8-án vitetett végbe az ezredéves emlékfák ünnepélyes elültetése és pedig: a ditrói országut mellett levő történelmi nevezetességü „Tatár halomnál“ egy csoport, — a községi piaczteren egy csoport és a templom-téren egy csoport, — mintegy 300 drb. leveles és fenyőfa elültetésével.

Május 9-én tartatott meg, a községi iskolák fényes és diszes emlékünnepe 700 gyermek, az egyházi személyek, az összes tanitói kar, a községi előljáróság, értelmiség s nagyszámu lakósság részvétele mellett.

Május 10-én volt, hálaadó isteni tisztelettel, az általános népünnep, melyet megelőzőleg képviselőtestületi diszgyülés tartatott.

Ezen közgyülésben határoztatott, hogy a magyar nemzet ezredéves honfoglalása emlékünnepének megörökitésére Szárhegy község gazdaközönségének érdekében és jövő boldogitására:

a) két alapitvány tétessék és szerveztessék, a közpénztárból két szárhegyi születésü és illetőségü, jó igyekezetü és képességü fedhetetlen erkölcsi magaviseletü ifju részére, hogy ezek az elméleti és gyakorlati gazdasági tudományokban kiképeztessenek;

b) hogy évenként, szeptember hó végén, helyi terményekből, s gazdasági állatokból, — gazdasági kiállitás rendeztessék, melyen a legjobb tárgyakért az illető gazdák a közpénztárból jutalom-dijakban és kitüntetésekben részeltessenek;

c) hogy a községnek, mint erkölcsi-testületnek tagositandó birtokain, egy minta-gyakorlati gazdasági-telep rendeztessék, mely által a gazdaközönség az itteni éghajlatnak és talajnak, megfelelő terményeknek, gazdasági állatoknak és eszközöknek könnyüszerü ismereteihez és birtokához juthasson;

d) hogy a községben, a községi törzsvagyon hozzájárulásával egy oly hitelszövetkezet létesitessék, mely a helyi gazdaközönségnek olcsó 5%, legfölebb 6%-ra kölcsönt nyujtván, ez által képessé tegye azt arra, hogy a magas kamatra *dolgozó magán-pénzintézetek* igája alól a nép magát felszabaditsa, s a megtakaritott kamatokból — mint köteles tagja a szövetkezetnek, — magának jövőre gyümölcsöző tőkét teremthessen.

A képviselő-testület ezen határozatai jóváhagyás végett a törv.-hat.-bizottsághoz lévén felterjesztendők, — a törv.-hatóság hazafias jóindulatától és érzületétől függ, hogy azok testet öltvén, az óhajtott üdvös és közhasznu gyümölcsöket gazdaközönségünk javára meghozzák.

Krónikás.

Gyergyó-Tölgyesben.

9-én d. e. 9 róakor a róm. kath. fiu- és leányiskolások a lelkész, tanitó és tanitónő vezetése alatt az iskolai gyülhelyről a róm. kath. templomba vonultak, hol hálaadó isteni tisztelet tartatott, innen ugyanoly módon visszavonultaka az iskolába, hol a tanulók közremüködése mellett az ünnepség teljes sikerrel megtartatott. A sikerért elismerést érdemel Rösler Janka tanitónő, Imecs Tamás tanitó és Balogh Lajos lelkész, mint elnök.

A fennebbi ünnepség lefolyása után a közönség a „Korona“ vendéglőbe gyülekezett, hol 52 személyre bankett várt, a sz.-régeni Müller-féle kitünő zenekar dr. Lázár János rendezőbizottsági elnökőt a Rákóczy-indulóval és a közönség zajos éljenzéssel fogadván, megkezdődött a társas-ebéd, hol 6 csinos, magyar ruhába öltözött, nemzeti szallagokkal diszitett fiatal leány szolgált fel. Az első pohárköszöntést Ő felsége a királyra dr. Lázár János mondta, a második hosszabb pohárköszöntést „Magyarországra“ lelkes szavakban Kapdebó Sándor, a harmadik pohárköszöntőt Ferenczy István tartotta, éltetve a községet, — ezek után még számtalan pohárköszöntés következett.

10-én reggel 9 órakor taraczklövésre a nagyközönség az olvasókör helyiségébe gyülekezett, honnan hosszu sorokba sorakozva, nemzeti zászlók alatt, a Rákóczy-induló zenéjével vonult a róm. kath. templomba, hol Balogh Lajos jól átgondolt alkalmi beszédét tartott, mit a haza és király éltetésével fejezett be, erre jött a „Te Deum,“ ezután a mise, — ekkor az offertoriumra felzendült a Kapdebó Sándor által négy hangra betanitott alkalmi daltársulattól lelkesülten énekelt „Hymnussza.“ E daltársaságban 11 nő és 10 férfi vett részt, kik valóban dicséretet érdemelnek. — A mise végével a közönség zeneszó mellett, zászlók alatt a róm. kath. iskolába vonult, hol a dalkör ismételte az „Isten áldd meg a magyart,“ — mire dr. Lázár János tartott remek alkalmi beszédet, — mely után Ferenczy István lépett a feldiszitett emelvényre, s előadva hogy a nagy nap emlékére alakittassék a rendező-bizottság inditványa szerint egy helyi jótékonyczélu nőegylet a helybeli szegény tanulók segélyezésére „rongy hasznositó egylet“ czim alatt, melynek első alapjául a község nevében 25 frtot felajánlott. Az inditvány éljenzés és egyhangu tetszéssel fogadtatott, mire elnök a határozatot enunciálta s a megalakulás előkészitésével Kun Vilmos, id. Csató István és Kapdebó Sándor lettek megbizva. — Ekkor a dalkör énekelte el 4 hangra általános tetszés és tapsviharral jutalmazottan a Rákóczy-indulót. Ezen ünnepségen a számozott helyek 50 kr. bemeneti-dijjal voltak rendezve, mely a költségek fedezésére 31 frt 50 krt jövedelmezett. Innen a közönség nemzeti zászlók és zene mellett a szabadba vonult, hol Ferenczy István tarott a néphez lelkes alkalmi beszédet, magyarázván a nap érdemét, mit a hallgatóság örömeljenzéssel zárt be. — Ekkor a nép megvendégeltetett, óriás nyársakon sült a marhahussal, kenyér és egy kis italossal megfelelő mennyiségben. A leirt ünnepségden a Holló községi derék magyarság is részt vett, s zászlók alatt csatlakoztak a menetekhez.

A gör. kath. lelkész bejelentette, hogy érseke rendelete folytán e nap $7^1/_2$ óráján istentiszteletet tart, melyre Zakariás Lukács szolgabiró lett a hatóság részéről kiküldve, mivel elfoglaltságuk miatt a többiek meg nem jelenhettek, a rendező-bizottság részéről pedig id. Csató István. Az isteni tisztelet szokott egyszerüségében lefolyt. Dobrán Mihály semmi beszédet nem tartott, de igen is imádkozott I. Ferencz József „császárért,“ s nem az apostoli királyért.

Az izraeliták dicséretet érdemelnek, mert az egész ünnepségeken számosan részt vettek, sőt a róm. kath. templomban is az egész istenitisztelet alatt jelen voltak.

11-én a „Korona“ vendéglőjében zártkörü müsoros tánczestély volt, — a nagyszámu közönség korán egybegyült. A dalkör nyitotta meg a müsort „A beteg leány“ quartettel, erre Rösler Janka tanitónő szavalta el gyönyörü hangsulyozás és lelkesedéssel „a Riadót,“ — ezután Rosdás Ilona és Polinowszky Vilma énekelt igen gyönyörüen sóprán és ált hangra egy népdal-egyveleget, melyet ismételniök kellett; — erre Polinowszky Vilma szavalta el Tompa „özvegyét“ elragadó hangsulyozással, — az utolsó szám a dalkör által énekelt 4 hangu népdal-egyveleg lett volna, de e helyett a közönség kivánságára Rákóczy-induló énekeltetett. Ugy az egyes

szereplők, valamint a karnak a taps és éljenzésből bőven kijutott.

Ekkor megkezdődött a táncz s a lehető legkedélyesebben tartott világos reggelig. Az estélyen pár hazafias romániai család is jelen volt, kik figyelem és magyar vendégszeretetben részesültek. Ez estély az ünnepség költségeire 86 frtot hozott be, — felülfizettek: Engel József, Csobotár Gábor és Bojum Leopold 1—1 frtot. Kiket ezért köszönet illet. Maga a község is szép ünnepi szint öltött.

Szép ünnepeink magasztos hangulata hosszu ideig fen fog maradni az emlékezetben.

Jelenvolt.

Millenniumi faültetés

Csikszentmárton-Csekefalván hazánk ezeréves fennállása ünnepségének emlékezetére rendezett faültetés ápril 27-én lélekemelő módon folyt le.

A mindkétnemü tanulók, tanitóik vezetése mellett, a nagyobb fiuk vállaikon ásókkal, nemzeti szinü zászló alatt vonultak ki az iskolától a főtérre, hol az ünnepély — Dapsi Fr. főerdész ur, a közs. elöljáróság és szépszámu nézőközönség jelenlétében — a „Kölcsey-Hymnusz“ eléneklésével kezdetett meg.

Az iskolaépület előtt 6 drb tiszafenyő, a piacz körül 49 drb hárs-, szil- és kőrisfa, összesen tehát a községtől jó távolső határszéli havasokról hozatott 52 drb fa lett elültetve, mi alatt a gyermekek több hazafias dalt énekeltek és költeményeket szavaltak.

Az utolsó fa elültetésénél a vezértanitó az összes tanulóknak az ünnepély jelentőségét fejtegeté, s őket Isten imádása, a haza szeretete és a király tiszteletére buzditva, s az elültetett fákat a t. közs. elöljáróság gondviselésére bizva, az ezeréves Magyarország és a „legelső magyar ember a király“ éltetésével a szép ünnepély véget ért.

Dicséret és elismerés illeti mindkét közzég derék elöljáróságát, illetve képviselőtestületét azért, hogy szereny anyagi tehetségéhez mérten mindent megtesz a millenniumi ünnepségek minél fényesebbé és emlékezetesebbé tétele érdekében. Bizonyitja ezt eléggé azon körülmény is, hogy a tanulók részére iskola-zászló, emlék-érmek, csokrok és könyvecskék beszerzése czéljából 80 frtot szavazott meg.

H . . . . r.

Millenniumi estély.

Cs.-Szereda, 1896. máj. 26. reggel 4 óra.

A Csik-Szereda városi millenniumi ünnepélyeket rendező bizottság — adott programmjához hiven — tegnap este tartotta meg a „Csillag“-vendéglő nagytermében hangversenynyel egybekötött táncestélyét. Ama lázas érdeklődés, mely az estély lefolyása iránt már napokkal azelőtt nyilvánult, nagy mértékben buzditotta a rendező-bizottságot tevékenységre, melynek élén Baktsi Gáspár kir. közjegyző elnökével mindent elkövetett, hogy az estély erkölcsi és anyagi sikere a várakozásoknak megfelelhessen. A vendéglőnek hangversenyteremmé átalakitott nagy terme szűknek bizonyult a rendkivül szép számban megjelent, előkelő és müizléssel biró szép közönség befogadására, kiknek soraiban nem egy kiváló zenetehetség jelent meg, fokozva ezáltal is a hangversenynek müvészi értékét és becsét. Igen természetes, hogy az estély fénypontja a hangversenynek kiváló izléssel összeállitott müsora volt, melynek minden egyes pontja az ügybuzgó közremüködők precise és müvészeti magaslaton álló játéka és előadása által érvényesülve, a kényesebb izlést is kielégitette, mit a hálás közönség szünni nem akaró, frenetikus tapsviharral jutalmazott. A fáradhatlan Sprencz György vezetése alatti helybeli dalárda által előadott énekek, a „Balányi testvér müvészpár“ lebilincselő és elragadó, hegedü, zongora és czitera játéka, — T. Nagy Karolina k. a. érczes hangon előadott, nagy gyakorlatra valló szép szavallata és Baktsi Erzsike urnő gondos, müvészi zongorajátéka arról tettek fényes tanuságot, hogy kis városunkban a zene és énekmüvészettel komolyan foglalkozó müvelők tekintélyes száma egy a szépmüvészeti czélok fejlesztésére irányuló müvészi kör fenntartását kellőleg biztosithatná s e város társadalma szerencsésnek érezné magát, ha nemes szórakozásaira anyagot ily kutforrásból merithetne! A pontban 10 órakor végződő hangversenyt táncz követte világos kivirradtig. A megjelent szép nem egyénenkinti megnevezése e tudósitás keretében — mely a lap zárta előtt ugyszóllván pár pillanattal készült — meg nem történhetvén, arra alkalmilag visszatérünk, s e helyen csupán még azt emlitjük meg, hogy az első négyest éjféle előtt 72 pár, a második négyest pitymalatkor 38 par táncolta. S ezek után kedves, műpártoló közönségem jó reggelt kiván

Borsay.

A „Csikmegyei füzetek“ ügyében.

Balló István főgimn. tanár ur kegyes volt a „Csiki Lapok“ 1896. május 16-ik ünnepi számában „Aere perennius“ cz. alatt a „Csikmegyei füzetek“-et jóakaró figyelmében részesiteni. Talán első eset ez. Sokszoros köszönet érte. E kiváló figyelem kötelességemé teszi, hogy a nekem szóló illetőleg a füzeteket érintő pár szó megjegyzéssel éljek. Igaz az, hogy a „Csikmegyei füzetek“ máig nem részesültek kivánt pártolásban, s igy nem tudtunk két év alatt annyira vergődni, hogy legalább a leiró részt, kiadjuk. Ez van hivatva arra, hogy Csikmegye jelenét s a jövőre irányuló feladatok keretét — remélem — az adatoknak a leiró részhez eléggé megfelelő s a maga helyén való egységes feldolgozása alapján feltüntesse. Igy még nem volt alkalmunk kevés számu pártolóinkat is begyőzni arról, hogy — a leiró rész után a történelmi részbe is belekezdve, — a „Csikmegyei füzetek“ az igért adatokkal együtt, azoknak egységes es kritikai feldolgozásával — a mint szerény tehetségemtől telik, megyénk lehetőleg teljes történetét kivánják adni. Nagyon természetes, hogy egy, az adatok gyüjtésében ugy, mint azok egységes kritikai feldolgozásában magára hagyott árva lélek a legnagyobb méhszorgalommal sem képes oly teljes történeti müvet alkotni, mintha azt többen tennék, vagy egy is legalább nagyobb erkölcsi és anyagi támogatás által bátoritva és lelkesitve tehetné. Ekkép a „Csikmegyei Történelmi Társulat“ eszméjének jogosultságát letagadni nem lehet. Azonban jeleznem kell, hogy habár a „Csikmegyei füzetek“-ben igazán csak adatokat kivántam nyujtani — egy messzire eső későbbi ujra dolgozáshoz mért mást akkor alig is tehettem, ha még egyenessen Csikmegye történetének megirását igértem volna is, de kezdettől fogva én sem kontempláltam mást és más feldolgozással irni, mint a minőt B. István főgimn. tanár ur „jobb“ szeretne vállalatunkban látni.

Egyes vármegyék 6—7 ivre terjedő müben kivánják megirni történetüket. Én ezt Csikmegyére nézve, mely az első századoktól kezdve, meggyőződésem szerint a Csaba fiairól elnevezett Székelyföldnek ugy szellemi, mint földrajzi egyik kiválóbb góczpontját képezte, szük keretnek találom.

Én a leiró részben — mint a füzetek megindításakor is jelezém — megyénk jelenét kivánom adni, rámutatva azon forrásokra, melyeken jövő szellemi és közgazdasági fejlődésünknek tovább haladva fel kell épülnie. Itt a multra csak a logikai összefüggés végett és annyiban történnek rövid reflexiok, a mennyiben az azokra való hivatkozás a jövőre meritendő tanulság szempontjából szükségesnek látszik.

A leiró rész után jőni fog a mult időrendi megirása felölelve multunkat bölcsőnktől maig az egyes polgári és egyházközségek a kiemelkedő nevesebb családok és vezérszerepet vivő világi és egyházi jeleseink méltatásával. A multból a jövő okulására szolgáló reflexiok nem fognak itt sem kimaradni, hogy a mult, jelen és jövő egy egységes egészben domborodjék ki. A keret világosan és tisztán áll előttem. E keretnek vagy egy hasonlónak kitöltése s annak többé vagy kevésbé tökéletesebb volta sokban függ attól, hogy egy egyén vagy az inditványba hozott csikmegyei „Történelmi Társulat“ megalakulásával többen töltik-e ki. Ennyit jelenleg ez ügyben megjegyezni helyénvalónak találtam.

Vitos Mózes.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Adakozás a madéfalvi emlék-alap javára.** A nevezett czélra tek. Fuszl Ernő m. kir. főellenőrnél f. hó ápril 29-én tartott menyegző alkalmával 10 frt, Bogos István 903. sz. gyüjtő ivén 1 frt; Bukarestből Ferenczi Antal és Bara János gyüjtő-ivein 8 frt 60 krt küldöttek be, ezen iven adakoztak: Karl Dávid 3 frank, Simon Károly, Bándi Ignácz 2—2 frank, Nika Albert, N. Nagy Samuel, Anton Salamon, Antal István (dánfalvi), Pál Ferencz (szeredai), Csiki Bálint, Simon Károlyné, Bara János 1—1 frank, Jáni József, Péter József (rákosi), Dreksler János, Nedelka Sándor (lázárfalvi), Nagy Sándor ifj., Nagy Sándor id. 50—50 bánit.

Jelen számunkban ki van mutatva 19 frt 60 kr.
Az eddigi gyüjtés 3024 frt 39 kr.
Főösszeg . **3043 frt 99 kr.**

Azaz: **Háromezer negyvenhárom forint 99 kr.**

Fogadják a nemesszivü adakozók a szent ügy érdekében hálás köszönetünket.

— **Királyi gyász.** Ő császári és apostoli királyi felségét és az uralkodóház tagjait sulyos családi gyász érte. Károly Lajos főherczeg ő Felségének testvére, a ki hazánk iránt is meleg rokonszenvvel és jóakarattal viseltetett folyó hó 19-én Bécsben elhalálozott.

— **Eljegyzés.** Blaschek Dezső székelyudvarhelyi cs. és kir. főhadnagy f. évi május hó 23-án eljegyezte Kánya József csikdelnei birtokos bájos és kedves leányát, Etelkát. — Létz János, lapunk egyik tevékeny és szorgalmas szedője a napokban jegyezte el Helvig G. János kedves és szeretetreméltó nővérét, Helént. — Gyergyóalfalvi Ágoston Antal kereskedő folyó hó 14-én tartotta meg eljegyzési ünnepélyét Fejér Véro kisasszonynyal, özv. Fejér Jánosné kedves leányával Gy.-Szentmiklóson. — Agoston Ágoston gyergyócsomafalvi birtokos és kereskedő jegyezte el gyergyóujfalvi Jánosi János kedves és szép leányát, Elvirát. Szerencsét és boldogságot kivánunk e frigyekhez.

— **Esküvő.** Szigethy Péter a helybeli kir. törvényszék irnoka folyó hó 23-án délután szük családi körben Azbey Mariska kisasszonnyal egybekelt. Szerencsét kivánunk az uj frigyhez.

— **Az ezredéves ünnepélyekről** lehető hü értesitést akarván adni, a halomszámra felszaparodott közlendők miatt, lapunk mai számában sem vezérczikket, sem tárczát, nem adhattunk. Mig az ünnepélyek tartanak, valószinüleg kénytelenek leszünk erre.

— **„A megye zászlója“** czimen lapunk folyó hó 13-iki 20-ik számában gyergyói tudósitás alapján azt irtuk, hogy „a megyének egy gyönyörü zászlót czimeztek Gyergyó-Szentmiklós hölgyei.“ E hirünk ugy, mint mult számunkban el van mondva, nem felel meg mindenekben a való tényállásnak, mert a gyönyörü zászlót nem csupán a gyergyói hölgyek himeztek, hanem himezték csupán a zászló egyik oldalán lévő országczimert, mig a másik oldalon lévő, Csikmegye czimerét és a zászló négyágu szalagján látható felirást, tehát a nagyobb részt a csiki részari hölgyei himezték. Még pedig himezték Pauszné-Mikó Ilka bizottsági elnöknő és Novotny Mariska munkavezető felügyelete mellett: Gyárfás Lászlóné, Dapsy Frigyesné, dr. Molnár Károlyné, Baktsi Erzsi, Bartha Melinda, Bartha Irén, Bocskor Mariska, Bogády Etelka, Böjthy Juliska, Császár Jolán, Ettes Irma, Gözsy Laura, Kováry Elza, Lázár Mariska, Márton Anna, Márton Ilona, Nagy Karolin, Pál Gizella, Samuel Juliska. Tartoztunk multkori hirünknek ezen, a valóságnak egyedül megfelelő kiegészitésével és egyszersmind azzal is, hogy midőn a gyergyói hölgyek által egész az ipari foglalkozás jellegével és korrektségével megkészitett gyönyörü magyar czimerről az elismerés és dicséret megérdemlett kifejezéseivel nyilatkoztunk, nem kevesebb elismeréssel kell a csiki hölgyek által himzett megyeczimerről és szalagfelirásokról is megemlékeznünk, kijelentve, hogy a vármegye két részén lakó bájos hölgyeink valóban tulszárnyalni igyekeztek egymást a gyönyörü munka teljesitésében és ezen buzgó és nemes igyekezetnek lehet köszönni, hogy a folyó hó 16-án megtartott ünnepélyes vármegyei közgyülésből a helyi róm. kath. templomba isteni tiszteletre vonuló törvényhatósági bizottsági tagok előtt egy igazi müremeket képező, s a müvészi munka által rendkivül magas értékűvé is tett szép zászlót lehetett lengetni, s hogy a junius 2-iki hódoló felvonuláson megyénk banderistái büszke elégültséggel léptethetik lovaikat a szép zászló alatt, melyet csekély előállitási költségei daczára Csik megyehölgyei szivünkben oly igen drágává tevének.

— **Lopás a templomból.** Szenzációt keltő lopás történt Csik-Somlyón a nagybucsu alkalmával pünkösd napjára viradolag, mely a több ezerre menő bucsujáró nép előtt nagy megbotránkodást keltett. A pünkösd szombati vecsernye után a szentferencz-rendi szerzet nagy temploma naplementével bezáratott és a nagyoltár hátamögött egyik ablak szellöztetés okán nyitva hagyatott. Ezt a szerzetesek egyik régibb szolgája taploczai Salamon Elek megpillantván, oc-mány tett elkövetésére határozta magát Este 9—10 óraközt ugyanis

felmászott a nyitott ablak alatt álló, s a templommal összefüggő kőkeritésre, arrol felkapaszkodott az ablakpárkányára, honnan a temlomba hatolt s a főoltár felett álló Mária-szobor talapzatán elhelyezett perselyt, melybe a bucsjáró hivek fillereiket berakták, feltörvén, annak tartalmát mitegy 8—9 frt értékben elrabolta. Az ablakon való bemászást egy bucsus aszszony észrevevén, rögtön tudatta az ott czirkáló csendőrőrjárattal, melynek kéttagja az alblak alá került, s midőn a jómadár a falon lekuszott, azonnal nyakon csiptók s a biróságnak átadták. A biróság pünkösdnapján délelőtt kihalgatta a vakmerő tettest, ki is ocsmány cselekedetét beismervén, elbocsáttatott, de haza menet valahol kárbolsavat szerezvén, öngyilkossági szándékból jó adagot bevett, mitől oly rosszul lett, hogy a gyors orvosi segély daczára is életbenmaradása kétséges.

— **Nagy tüzvész Csik-Taploczán.** Alig hat hónapi időközben négyszer kell Taplocza községben történt tüzesetről megemlékeznünk, s nagyon sajnos, hogy ez uttal nem csak egy-két gazda károsulásáról, hanem a község csaknem ötöd részének elpusztulásáról van szó. Május 15-én délután 3 órakor, midőn a község lakosságának nagyobb része a csikszeredai országos vásáron volt, eddig ismeretlen okból a László Ignácz csűrébne tűz ütött ki, s 5 percz alatt a nagy szél által élesztett elemek 30—40 épületet boritottak lángba, s oly gyorsan terjedt a tüz tovább, hogy vagyon mentésről egyáltalán nem, hanem csak emberélet elpusztulásának megakadályozása iránti törekvésről lehetett szó. Bár a szeredai, csicsói, delnei, várdotfalvi szomszéd községek vizfecskendői gyorsan megérkeztek a vész szinhelyére, mielőtt a bösz elemet megfékezni, s lokalizálni sikerült volna, 48 gazdának 118 darab épülete s minden ingósága 35635 frt becsértékben — melyből csak 10681 frt volt biztositva — a lángok martalékává vált. A károsultak fölsegélésére a csiksomlyói jótékony nőegylet legott 30 frtot szavazott meg, s ugyanezen czélra jövő hó 1-én a szokottnál nagyobb belépti dij mellett szavalat-, ének- zongora előadással kapcsolatos fillérestélyt fog rendezni; továbbá szeredai Leicht Károly ur a maga részéről 50 frttal és Bálint Lázár csikszentmiklósi plebános egy hektoliter gabonával járult a nyomor enyhitéséhez. Tekintettel a kár nagyságára a magunk részéről is adakozásra hivjuk fel olvasóinkat a szegény károsultak javára s a hozzánk beküldendő adományokat hirlapilag nyugtázni fogják e lapok hasábjai.

— **A csikmegyei hivatalos tantestület** csiki járásköre édes hazánk ezer éves fennállásának évfordulója alkalmából 1896. május hó 30-án Csik-Szeredában, a csikmegyei polgári leányiskola nagytermében diszgyülést tart a következő müsorral: I. Hálaadó isteni tisztelet. Délelőtt 9 órakor a helybeli r. kath. templomban ünnepélyes szent mise tartatik, mely alatt a csiksomlyói r. kath. tanitóképző ifjusági dalkara Elter „Szent László" czimü magyar miséjét adja elő, miközben a csikmegyei polgári leányiskola énekkara két betétet énekel. II. Diszgyülés. Délelőtt 10 órakor a tanitóegyesület tagjai és az ünneplő közönség a helybeli polgári leányiskola disztermébe vonul, hol a diszgyülés a következő tárgysorozattal tartatik meg: 1. Megnyitó beszéd. Tartja: Éltes Elek, nyug. kir. tanfelügyelő. 2. Himnusz. Előadja: a csiksomlyói r. kath. tanitóképző dalkara. 3. Szavalat, Péterffy Árpád, csiklázárfalvi tanitó által. 4. Alkalmi beszéd. Elmondja: Lakatos Mihály, felső népis. tanitó. 5. Népdal-egyveleg. Előadja: a csiksomlyói r. kath. tanitóképző dalköre. 6. Uj ezerév. Husz Lajostol. Szavalja: Élthes Jakabné, polg. leányiskolai tanitónő. 7. „Szózat." Előadja: a csiksomlyói r. kath. tanitóképző énekkara. 8. Elnöki zárszó. Tartja: Lakatos Mihály, járásköri elnök. III. Közebéd.

— **A pünkösdi bucsu Csik-Somlyón** a jelen alkalommal kedvező időben folyt le, s ennélfogva népesség tekintetében is tulszárnyolta a közelebbi bucsukat. Már péntekeu reggel 6 órakor érkezett be az első keresztalja mikházi bucsusokkal, kik hálaadó imát tartottak a nagy templomban. Ettől kezdve csak ugy özönlött be a bucsusok serege ájtatos énekek zengedése mellett Somlyóra s a szombati kikerülésben 10-15, a vasárnapi körmenetben pedig több mint 20 ezer ember vett részt. Az elsőségérti versenygésnek kikerülés alkalmával bár ezuttal is némi jelei mutatkoztak, de a vidékről össze vont csendőrségnek sikerült a renet fentartani.

— **A csiksomlyói jótékony nőegylet** folyó hó 30-án millenáris disz-hangversenyt rendez, melynek összes jövedelmét a csiktaploczai tüzkárosultak felsegélyezésére szánta. — A müsor, melyet alább közlünk, rendkivüli érdekesnek igérkezik, a mennyiben Csikvármegye legkiválóbb mükedvelői müködnek közre. Jegyek kaphatók Gvörgyjakab Márton könyvkereskedésében. Helyárak: Körszék 2 frt, ülőhely 1 frt, állóhely 60 kr. A disz-hangverseny az internátus nagytermében lesz megtartva a következő müsorral: I. rész. 1. Felolvasás. Tartja Molnár Ákos 2. Magyar Rhapsodia, Liszttől. Zongorán előadja Nagy Erzsike. 3. Romance Goltermanitól. Gordonkán előadja dr. Kolonics Dénesné zongora kisérete mellett Nagy Gyula. 4. Monolog, tartja Sántha József főgimn. VIII. oszt. tanuló. 5. Ördög Róbert operából ária, énekli dr. Filep Sándorné. 6. Magyar tánczok, Chovántól. 4 kézre előadják Lázár Mariska és Nagy Erzsike. II. rész. 1. a) Fono dal, Litolfftól. b) Polonaise, Chopintől. Zongorán előadja dr. Kolonics Dénesné. 2. a) Rhapsodie Hongroise Hansertől; b) Vágy Balányi Jánostól, arion hegedü és zongorára. Előadják Nagy Erzsike és Balányi János. 3. A rab asszony Kiss Józseftől. Szavalja Dapsy Frigyesné. 4. Népdalok. Zongorán előadja Weér György. Kezdete 8 órakor.

— **Csik-Szépvizen** f. hó 10-én már reggel 8 órakor zászló alatt gyült össze a tanitói kar, élén a tanulók serege a községháza elótt; ezután az I. és II. olvasókör tagjai, előbbiek között az általunk nagyrabecsült vasutépitkezési mérnöki kar is, továbbá a községi elöljáróság, községi képviselő-testület, községi iskolaszék, ugy a csendőrörs és pénzügyőri szakasz, valamint a szülők és népnek sokasága. — 9 órakor taraczklövések jelzése mellett az örm. szert. templomba vonultunk, hol Száva Antal idgl. ny. lelkész ur mutatta be latin szert. szerint az egek Urának a hálaadó isteni tiszteletet és kérte ki jövőre az Isten segitő kegyelmét; a khorusban gyönyörüen zengett el „Isten áldd meg a magyart" hymnusz, az ifjuság közremüködése mellett. — Mise után 1/2 11 órakor az egész tömeg a községháza elé vonult, hol megkezdődtek és a legszebb rendben folytak le az előadások. Délután 1 órakor véget érvén az előadás, bankettre gyült össze a társaság, hol a harmadik fogásnál felemelkedett dr. Zakarias István és ékes szavakkal köszöntötte fel a legelső magyar embert, a királyt és szeretett királynénkat. — A publicum csak az éjféli órákban oszlott szét. — És végre köszönet dr. Zakariásnak, ki nem kimélt semmi fáradtságot, hogy minél fényesebbé tegye az ünnepélyt. *Kis havasalji.*

— **Az 1848 49-béli honvédszolgálat igazolása.** A m. kir. miniszterelnök a közelebbi időben megtartott anket határozatainak folyamányaképpen leiratilag értesitette a vármegyék alispánjait, hogy a szabadságharczban részt vett öreg honvédek részére a vidéki honvédegyletek nyugdijazási igényük megállapitása ezéljából folyó év October hó 1-ső napjáig honvéd-igazolványokat szolgáltathatnak ki, mely idő elteltével kiállitandó igazolványok a nyugdijazásnál nem fognak tekintetbe vétetni.

— **Megyegondnok választás.** Csik-Nagyboldogasszony egyház községben a megyegondnok választás e hó elején történt meg. Akkora volt az érdeklődés e választás iránt és oly nagy volt a küzdelem, mint akár csak egy országgyülési képviselő választásnál. Leszavazott összesen 756 hitközségi polgár. Esett Mihály Istvánra 438, Antal Gergelyre 310, Boltresz Józsefre 8 szavazat.

— **Halálozások.** Zakariás Dávidné szül. Szebeny Veronikának élete 73-ik évében szélhüdés következtében e hó 9-én meghalt. Hült tetemei folyó hó 11 ikén d. u. 4 órakor helyeztettek örök nyugalomra! — Csikszentimrei özv. Csató Máténé szül. Balló Juliánna több heti szenvedés után folyó hó 13-án megszünt élni. Temetése e hó 16-án volt. Csató Antal folyó hó 20-án életének 63 ik évében, tüdővész következtében 3 heti szenvedés után Csikszentmihályon elhunyt. Temetése gyermekei, testvérei és számos rokonok részvéte mellett e hó 22-én ment végbe. Béke poraikra!

— **Szenzációs öngyilkosság** történt a napokban Csobotfalva községben, mely a lakósság között általános rémületet keltett, s melyről a leplet a törvényszéki vizsgálat lesz hivatva föllebenteni, ha vajjon csakugyan valóságos öngyilkosság, avagy büntény esete forog-e fenn. Lajos József fiatal házas ember ugyan is hir szerint egy idő óta rém látványokkal veszódött s egyre azt hajtotta, hogy őt az ördögök kerülik s elakarják vinni, sőt némelykor hangos beszédbe ereszkedett velük. Ezen elmebeli megzavarodása folytán, hogy magát ördögöktől megszabaditsa, öngyilkosságra vetemedett, egy kést keresett és azt a saját oldalába szurta, s mint hogy a szurás halált nem okozott a kést a vérző sebből ki huzta, sebét bekötötte és egy kötéllel magát felakasztotta, minek következtében meg is halt. A boncvizsgálat e hó 13-án ejtetett meg, az eset pedig bün vizsgálati tárgyát képezi.

— **A kinek a császár nem parancsol.** Madéfalvi László Gyula fiatal legény még 1894-ben csicsói Kopacz Ignáczczal faszálitás alkalmával össze szólalkozván, csicsói Kopacz János figyelmeztette nevezettet s társát, hogy „előbb szolgálják ki a császárt azután henczegjenek." Erre László Gyula azzal felelt, hogy „neki senki sem parancsol, ... a császár szájában!! Feljelentés folytán a marosvásárhelyi törvényszék nevezettet Király sértésért vádalá helyezte és 1 havi fogság büntetés s politikai jogainak 1 évi felfüggesztésére itélte, mely fogságbüntetését elmarasztalt a napokba kezdette meg.

— **Baleset.** Csik-szentkirály községben egy idegen vasuti munkásra a föld hordo kocsi rá dőlvén, nemcsak lábát törte el, — hanem oly sulyos sérüléseket szenvedett egyéb testrészeiben is, hogy életéhez nincs remény.

— **Köszönetnyilvánitás.** Kedves kötelességünknek ismerjük benső köszönetet szavazni mindazoknak, kik az iskolánk növendékeivel rendezett millenniumi diszelőadás előállithatásában segélyünkre lenni szivesek voltak. Nevezetesen t. Balló Gábor urnak, ki fáradhatatlan és jó izlésének találó ügyességével nagy könnyebbségünkre volt. A helybeli mükedvelő-társulat elnökségének a diszletek ide kölcsönzéséért; t. Gözsy Arpád urnak az előadás folyamán eszközölt görögtüz kezeléséért; végre Filó Károly urnak, ki a szép czél iránti tekintetből a szinpad felállitását dij nélkül végezte. Csik-Szereda, 1896. május 8. — A megyei polgári leányiskola tantestülete.

— **Helyre igazitás.** Lapunk folyó hó 16-iki számában közölt ezredéves emléksorok közül a dr. Mátlekovics Sándor orsz. gyülési képviselő által irt közleménybe „Ezt a népet erőben fentartani" helyett sajtó hibából „Ezt a német erődben fentartani" mondatot kerülvén, ezen értelem zavaró tévedést ezennel helyreigazitjuk.

— **Szerk. izenet.** Lapunk tudósitóit kérjük, hogy az ezredéves ünnepélyekről szóló tudósitásaikat, bár kimeritően, de lehető röviden foglaljúk össze. Beszédeket a legjobb akarat és szándék mellett sem közölhetünk, bár azok közt sok oly figyelemre méltó van, mely megérdemelné a közlést.

— **A kiadóhivatal izenete.** A nagy számmal beküldött ünnepi beszédeket a lapban a legjobb akarat mellett sem lehetvén közölni, elhatároztuk, hogy az ünnepi beszédeket egy külön füzetben fogjuk megörökiteni. Miután azonban ezen beszédek nyomdai kiállitása tetemes anyagi áldozattal jár, felkérjük azokat, kik beszédeiket ezen füzetbe foglaltatni s igy megörökiteni kivánják, sziveskedjenek 5—8 frtot előlegesen beküldeni. Az ezen összegen felüli költséget kiadóhivatalunk szivesen hordozza, de nagyobb áldozatot nem hozhat. A jelentkezések számától, valamint a megjelenendő füzet nagyságától fog függni a füzet előfizetési ára. Nagyobb számu — legalább 50 — megrendelés esetén a füzetet lapunk mellett mint mellékletet fogjuk előfizetőinknek megküldeni. A megrendeléseket és előfizetéseket junius 10-ig kérjük beküldeni. A beszédeknek sajtó alá rendezését lapunk egyik munkatársa eszközli. A kiadóhivatal.

— **Hanisch L. István** Aradról Csik Szeredába érkezik és csak 2 hétig eszközöl felvételeket, mert innen Gyergyó-Szentmiklósra s később Borszékbe fog utazni.

— **Uj kénsav és mütrágyagyár.** A volt kereskedelmi miniszter Lukács Béla val. b. t. tanácsos elnöklete alatt még a mult év nyarán Budapesten megalakult „Zalatnai kénkovand ipar r. t." kénkovand érczeinek feldolgozására Brassón a technikai legujabb vivmányainak felhasználásával nagyszabásu „kénsav- és mütrágyagyárat" állitott fel, mely müködését már megkezdte. Az okszerü gazdálkodás terjedése tág hatáskört biztosit az uj vállalatnak, melynek vezetői bizonyára azon lesznek, hogy kifogástalan áruk szállitása és a gazda közönség iránti előzékenység által maguknak vevő közönséget biztositsanak.

— **Derzsi „Élet könyve" Budapesten.** E hó 14-én Székely-udvarhelyről Budapestre ment egy székely atyafi élete párjával széles nemzeti szallaggal felékesitve, kik a kiállitást meglátandó, a Beteg Pál kiadásában megjelent Derzsi „Élet könyvét" árusitják Budapesten. A nemzeti válszalagon azon hatalmas jelige áll: „Nem muszáj meghalni!" Ez is székely fajunk életrevalóságát tanusitja.

— **KELETI J.** cs. és kir. sz. hirneves sérvkötő **specializista gyári** czégtől **Budapest, IV., Koronaherczeg utcza 17. sz.** azon értesitést vettük, miszerint nevezett czég jó eleve gondoskodott az iránt, hogy a budapesti ezredéves kiállitás alkalmával számos vevői által előreláthatólag tömegesen történendő megrendeléseknél is szokott pontossággal és a megrendlők legnagyobb megelgedésére megtelelhessen. — E czélbol fenti czég **Budapest, IV., Rostély-utczai** (Károly laktan a 15.) műhelyében munka személyzetét kettőztette, mely minden idejét **a személyes utasitására** és **mérték szerint megrendelendő czikkekre** forditja. Nevezett czég **készséggel** meghivja a t. közönséget ezen gyári műhelyének megtekintésére hol minen megrendelő személyesen meggyőződhetik a számára készitendő köt- vagy müszer **lelkiismeretes, pontos** és **szakértő** kiviteléről. Különös gonddal és elismert mü értéssel **készülnek itt a legujabb szerkezetü testegyenességi készülékek, Hessing** rendszerü **miderek** és más **orthopaedial fűzők, nyujtó** és **járógépek, mülábak** és **müleges kezek** (amputáltaknak) valamint minden e szakmába vágó **orvos sebészi acél áruk, villany gépek** stb. Mindezen **saját gyártmányu készülékek, kötszerek** és **gépeknek mintái** a legnagyobb választékban megtekinthetők e kitünő czég kiállitásban IV. **csoport közegészségi pavillon.** Egyuttal a t. közönség figyel-

mébe ajánljuk nevezett czégnek e napokon megjelent **millenniumi nagy képes árjegyzékét**, mely nagyszerü kiállitása, de különösen tartalomdus és szaktudatos összeállitása által a szakavatott körökben **zárt** méltó feltüntetést kelt és melyet a czég **ingyen, bérmentve** és **borítékban** küldi bárkinek a ki azt megkéri. Ugyanott megrendelhető a czég főnöke KELETI LEÓ ur által irt: **„A sérvek keletkezése“ gyógyitása** stb. czimü értekezet, mely sérvben szenvedőknek igen czélszerü és tudnivaló felvilágositást nyujt. **Vagyontalanok részletfizetésre** tehetnek megrendeléseket **Ismeretlenoknak** lehető legnagyobb **kedvezmény. Üzleti elv: Szigoru pontos kiszolgálás, legjutányosabb árak.** 3 13

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BOCSKOR BÉLA.
FŐMUNKATÁRS GYERGYÓBAN:
VÉRTES LAJOS.
KIADÓ és LAPTULAJDONOS:
GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

Sz. 2678—896.
ki.

Hirdetmény.

Csik-Szentdomokos község tulajdonát képező, — Kerek-havas — „Kis-Ácza“ nevü, Romániával határos erdőrészben a csikszeredai m. kir. erdőhivatal által megejtett felvétel és becslés szerint, következő kereskedelmi czétokra alkalmas fatömeg eladása szándékoltatik.

Kerek-havas — „Kis-Ácza“ nevü erdőben 286·74 k. hold területen becslés szerint 30 cm. átmérőtől felfelé találtatott 62795 köbméter fenyőfatömeg 25118 frt értékben. Az eladás zárt irásbeli s egyuttal szóbeli árverés mellett fog történni és pedig Csik-Szentdomokos község hivatalos házánál **1896. év május 28-án** délelőtt 9 órakor. A kikiáltási árul szolgáló előbb kitüntetett becsértéknek 10%-a bánatpénzül letendő, még pedig a zárt ajánlatot tevők által az árverés megkezdésére kitüzött határidő előtt az illető község elöljárósága, a szóbelileg árverezni szándékozók által pedig az árverés megnyitása után a bizottság kezéhez.

A részletes feltételek megtekinthetők ugy alattirt szolgabirói hivatalnál, mint a tulajdonos község elöljáróságánál.

Végül, ha az árverés eredményre nem vezetne, ugy a jelzett napon és helyen a szabadkézbeli eladás is eszközöltetni fog; természetesen a vagyonfelügyeleti hatóság utólagos jóváhagyásának feltétele alatt.

Felcsiki szolgabirói hivatal.
Csik-Szereda, 1896. május 5-én.

Fejér Sándor,
főszolgabiró.

2 2

A gyergyói járás főszolgabirójától.

Sz. 2301—896.
k. i.

Pályázati hirdetmény.

Csikmegyében, a 6200 lelket számláló Gyergyó-Szentmiklós nagyközségben a **község jegyzői állás** üresedésbe jövén, annak betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással évi 800 frt fizetés, a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapitott dijak, valamint a községi szervezkedési szabályrendelet szerinti irodai átalány s hivatalos kiszállásoknál a meghatározott napi és fuvar járandóságok élvezete van összekötve.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják s erre az 1883. évi I. t.-cz. 6-ik § ában előirt képesitéssel birnak, hogy az oklevéllel, honossági, születési és eddigi szolgálatukat feltüntető bizonyitványokkal felszerelt folyamodványaikat hozzám **1896. junius 4-ig** bezárólag adják be.

Gy.-Szentmiklóson, 1896. május 2.

Nagy Tamás,
főszolgabiró.

2 3

1766/894.
ki.

Hirdetmény.

Csik-Szereda város tulajdonát képező, a csikzsögödi 874. sz. tjkvben előforduló ugynevezett Vészkapu, 6 holdon felöli kaszáló hely folyó évi széna és sarju termése nyilvános árverésen a többet igérőnek **folyó évi május hó 30-án délelőtt 9 órakor** a város tanács házánál haszonbárbe ki fog adatni 30 frt kikiáltási ár mellett. Árverező köteles a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül letenni.

További feltételeket a polgármesteri irodában, a hivatalos órák alatt bármikor be lehet tekinteni.

Csik-Szereda, 1896. május 19 én.

Csedő István,
polgármester.

Hirdetés.

Csik-Szentmiklós községben közvetlen az állami ut mellett a 279. házszám alatt lévő **italmérési üzlet,** mely áll három szoba, kamra és kőpinczéből, esetleg több évre is kiadandó.

Nevezett üzlethelyiségben dohányáruda is van.

Szives felvilágositást készséggel ad Cs.-Szentmiklós, 1896. május 2.

3—3 **Kovács Mózes.**

Első Erdővidéki
Székely Hengertúró-gyár
Baróthon.

A székely turónak gyártása Erdélyben nagyon elterjedt és a legtöbb üzletben Incze-féle baróthi turó gyanánt jön forgalomba. Nagy kötelességet vélek teljesiteni, midőn a n. é. közönség figyelmét erre felhivom és egyszersmind tudatom, hogy

kitünő hirneves székely turóm

Gyergyó Szentmiklóson csak is **Popovits Dezső** és **Vákár-fivérek** kereskedésében kapható.

Kitünő tisztelettel

4—5 **Incze Gyula.**

5—10

FEHÉR A. ADOLF
bőr és czipő-felsőrészek gyári raktára
nagyban és kicsinyben

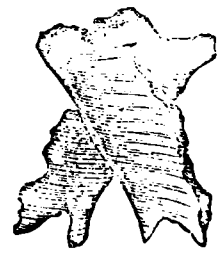

BUDAPEST,
VIII., kerepesi-ut 49.
Nagy raktár mindennemü
bőrök,
czipész-kellékek
és saját készitményü
czipő-felsőrészekből

Nagy **képes árjegyzékem** most jelent meg, melyet kivánatra bérmentve küldök, egyszersmind mindazon, a kiállitás alkalmával feljövendő czipész- és csizmadia-mester uraknak ajánlom bőrraktáromat megtekintésre.

Megrendelések postán és vasuton csakis utánvét mellett azonnal eszközöltetnek.

Ő felsége a Király által az ezredéves országos kiállitás megnyitása alkalmával kitüntetett, valamint az összes kiállitáson csakis legelső dijjal jutalmazott
Esterházy-Cognacot
tisztelt vevőimnek a legjobban ajánljuk.
Főraktár: VÁKAR-FIVÉREK Gyergyó-Szentmiklós.

1—10

Honisch L. István fényképészeti és festészeti műterme
Arad-Makó Budapest.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy magyarországi millenniumi körutam alkalmával **folyó év junius hó elejére** Csik-Szeredába érkezem, hol két hétig felvételeket fogok eszközölni.

A n. é. közönség szives megrendeléseit kérem részemre fenn tartani; már azért is, mert a megrendelt képek aradi műtermemben fognak szép műtészies kivitelben elkészülni és azok jóságáról teljes garanciát vállalok.

Kitünő tisztelettel vagyok

HONISCH L. ISTVÁN,
festő és fényképész.

AZ
„Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság“
MAROS-VÁSÁRHELYTT

1896. julius hó elsején kezdi meg üzleti működését.

Előjegyzéseket és bejelentéseket jelzálog és más kölcsönökre azonban már addig is elfogad

2 -6 **az Igazgatóság.**

Nyomatott Csik-Szeredában 1896. laptulajdonos és kiadó Györgyjakab Márton könyvnyomdájában.